

Демченко Максим Володимирович,
студент н.гр. 117_СПД ННІ права та
психології НАВС

Науковий керівник:
Тарасенко Володимир Петрович,
кандидат фіз.-мат наук, доцент
кафедри інформаційних технологій
ННІ права та психології НАВС

ПОЛІТИКА КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

У сучасному цифровому середовищі персональні дані стали одним із ключових ресурсів, що визначають безпеку, довіру та ефективність функціонування держави й суспільства. З огляду на стрімкий розвиток інформаційних технологій, інтеграцію електронних сервісів і зростання кількості кіберзагроз особливої актуальності набувають питання захисту приватності та дотримання принципів політики конфіденційності. Україна, адаптуючи законодавство до європейських стандартів, зокрема до Загального регламенту ЄС про захист даних (GDPR), створює правові механізми, спрямовані на забезпечення балансу між використанням цифрових технологій та охороною прав громадян.

Політика конфіденційності визначає правила збирання, використання, зберігання та поширення персональних даних, а також гарантує дотримання прав суб'єкта даних. Вона є невід'ємним елементом правовідносин між громадянином, державою та організаціями, які обробляють інформацію. Особливе значення політика конфіденційності має в діяльності публічних органів, що забезпечують надання адмінпослуг, ведення державних реєстрів та впровадження електронного врядування.

Закон України «Про захист персональних даних» визначає персональні дані як будь-яку інформацію, що прямо чи опосередковано ідентифікує особу. Закон встановлює принципи їх обробки, серед яких: законність, прозорість, цілеспрямованість, пропорційність, достовірність та збереження протягом необхідного строку. Ключовою гарантією є згода суб'єкта персональних даних, що надає право органам та організаціям здійснювати їхню обробку, окрім випадків, прямо передбачених законом.

Європейський GDPR посилив підхід до захисту даних, запровадивши такі важливі інструменти, як право на забуття, право на перенесення даних, обов'язок повідомлення про витоки інформації та принцип «privacy by design». Україна поступово впроваджує ці механізми, що підвищує прозорість та відповідальність у сфері обробки даних, особливо в державному секторі.

Проблематика захисту персональних даних ускладнюється зростанням кіберзагроз, зокрема несанкціонованим доступом, фішинговими атаками, витоками з державних реєстрів та зламами електронних систем. У цих умовах важливою є діяльність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (ДССЗІ), яка координує кіберзахист державних ресурсів та встановлює вимоги до безпечної обробки інформації. Значна увага приділяється впровадженню комплексної системи захисту інформації (КСЗІ), яка забезпечує технічну та організаційну безпеку даних.

Сучасні цифрові сервіси, такі як «Дія», також здійснюють обробку значного обсягу персональних даних, що вимагає підвищених заходів безпеки. Уряд декларує, що обробка інформації здійснюється відповідно до міжнародних стандартів і в умовах сертифікованих систем захисту. Важливо, що користувач має право контролювати, які саме його дані обробляються, та може отримати відповідну інформацію через офіційні канали.

Окремим викликом є необхідність підвищення цифрової грамотності населення, адже значна частина витоків інформації пов'язана з людським фактором: некоректним використанням паролів, завантаженням шкідливих програм або погодженням на сумнівні умови обробки даних. Тому політика конфіденційності не обмежується лише правовими нормами — вона потребує формування культури захисту даних на рівні всього суспільства.

Таким чином, ефективний захист персональних даних в Україні можливий лише за умови комплексного підходу, що поєднує оновлення законодавства, впровадження сучасних технологій кіберзахисту, посилення відповідальності за порушення та підвищення рівня обізнаності громадян. Політика конфіденційності стає фундаментальним інструментом забезпечення прав людини в цифрову епоху та формує довіру до державних і приватних сервісів.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про захист персональних даних».
2. Загальний регламент Європейського Союзу про захист даних (GDPR).
3. Офіційний сайт Уповноваженого ВРУ з прав людини — Розділ «Захист персональних даних».
4. Офіційний портал ДССЗІ — матеріали щодо кіберзахисту.